

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 „Edinost“ stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za polu leta „ 3.—; „ 4.50
 za četrt leta „ 1.50; „ 2.25
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vse 1-to gl. 7.—
 „ pol leta „ 3.50
 „ četrt „ 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov vrnica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
 Poslana, javne zahvale, očitnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piasza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nifrancovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inzerate prejema upravništvo Piasza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

V edinost je moč

Odkritosrčna beseda.

(Izvirni dopis iz okolice.)

Namenil sem spregovoriti odkritosrčno besedo gledé na dogodke zadnjih dni kolikor se tičejo našega državnega poslanca. A predno začnem, izjavljam, da mi ni nikakor namen presojsati ali celó odobravati vseukupno taktiko onega kluba, kojega član je gosp. Nabergoj. Torej k stvari.

Mnogo se je že govorilo in pisalo o shodu volilcev, katerega je sklical v prvi polovici minolega meseca naš državni poslanec, gosp. Ivan Nabergoj.

Ker je volil pri zadnji volitvi tudi pisec teh vrstic gosp. Nabergoja v državni zbor in ker je torej njega volilec, zdi se mu vredno v tej zadevi nekoliko izpregovoriti. — Legal bi, ako bi trdil, da je naš državni poslanec, gosp. Ivan Nabergoj, neizmotljiv v svojih idejah — v svojem delovanju. — Ali — kakor ni neizmotljiv imenovani naš poslanec — tako ni neizmotljiv noben drugi avstrijski poslanec — kakor ni neizmotljiv noben poslanec na vsem svetu.

V Pulji izhajajoči list „Il Diritto Croato“ prinesel je o omenjenem volilskem shodu poročilo, v katerem je res strastno napal našega državnega poslanca — imenujoč ga celo „izdajalca domovine“. — Nisem povabljen tu zagovarjati gosp. Nabergoja; mislim pa, da govorim odkritosrčno, ako rečem, da je ta nečuvveni napad obžaloval vsak pošteni in pravi okoličanski domačin.

Nekateri drugi na Primorskem izhajajoči listi prinejali so tudi rezke kritike v svojih predah — ali kritike te bile so vendar dostojne: v njih se osoba našega državnega poslanca ni napadala!

Kot človek, kateri živi v najboljših prijateljskih odnosih z gosp. Nabergojem naglašati mi je vendar, da se je naš poslanec pri volilskem shodu doteknil strun, katerih bi se ne bil smel dotekniti!

Tu mislim namreč na izjavo gosp.

PODLISTEK.**Predpustno pismo.**

„Post tot discrimina rerum“ otreseš sem danes od sebe vendar enkrat „Nirvano“ lenobe, in pišem Vam torej zopet par vrst, gospod urednik. Čuditi se vam ni treba tej „Nirvani“: v nas kranjskih Slovincih je ta „biser“ doma, kakor v Indijanih — zlato! . . . Pričnem torej! —

Letošnji predpust odlikuje se od prejšnjih v tem, da je izvenredno kratek. Samo kacic šest tednov ga je, zatoraj pa vse tako hiti pa ongavi, da bi ga dostojno — praznovalo in počastilo tu pri nas. Ne manka se požrtvovalnosti ni pri naših narodnih društvihi ni pri narodnem občinstvu, in kar tekmuje drugo z drugim, kdo in kako bi več „užitka“ napravil nam drugim ljudem! . . .

Najbolje stoje pa zdaj „akcije“ brezdvomno za godce in pa za podjetnika „za prilepljenje plakatov“; stoprav za tema pridejo n. pr. umetni vrtnarji, modistinje in drugi taki faktorji, dočim se marsikateremu — „žepu“ godi šmentano slabo, če ni dobro organiziran napram tistim, ki nanj — apelujejo. In kdo ne apeluje danes

Nabergoja proti idejam poslancev „slovensko-hrvatskega kluba“, da bi se združile slovenske dežele s Hrvaško. — Take ideje so sicer res neizvršljive za sedaj — to mora priznati vsak trezni politik —, braniti pa ne smemo nikamor, da ne bi smel gojiti želje, da bi se ta ideja kedaj uresničila. Narodič naš je preslaboten, da bi mogel uspešno odbijati navale s strani treh mogočnih tujih elementov, koji ga obkrožujejo. Narodič tak sam za-se ne more napredovati uspešno v literaturi in v drugih strokah javnega življenja.

Pravih uspehov ne vidim nikjer, da si pripoznam drage volje, da je družba sv. Mohora zares častna izjema.

Združeni Jugoslovani pod mogočno Hababurško dinastijo bili bi pa močan — nepremagljiv jez, toliko v lastno obrambo, kolikor v obrambo skupne monarhije. — Ko bi šlo za enako združenje, prišteval bi se pisec teh vrst koj Hrvatom: saj je vender bolje, da se Slovenci utopé v Hrvatih nego v Nemcih ali Italijanih.

Poreče se mi morda, da sem zašel na polje visoko politike, katera se meni ne pristaje; ali vender zdelo se mi je potrebno izjaviti se tudi v tem pogledu.

Glavna skrb pa nam bodi, da ne delamo nikake in najmanjše razlike med Slovenci in Hrvati!

V Istri dosegli smo v zadnjih letih lepih vspehov na narodnem polju, katerih se je veselil ves slovanski svet. Vprašam pa: kako bi bilo, ako bi ne bili tam popolnoma složni Slovenci in Hrvatje — ako ne bi skupno delovali za skupno idejo? V Trstu imamo tudi inteligentnih Hrvatov, — mož, ki nam stoje na strani v narodnem delovanju —, koje moramo res imenovati svoje „pobratime“.

Da, med slavensko in hrvatsko inteligencijo v Trstu ni najmanjše razlike — jedni in drugi se čutijo kakor da so rojeni pod eno in isto streho, kakor da so došli iz jedne in iste zibel. Med Slovenci — in posebno v Kranjski — je najti pač

danes na — žep, ko živimo vendar v dobi „materijalizma“ in z njim sorodnega — „liberalizma“! Grom in strela!

Kakor „narodno-belo lice“ naše Ljubljane, tako bil je in bo še zanimiv letošnji predpust v njej, naj ga že gleda kdo predali za — kulisami! . . . Evo:

Pretečeni teden imeli smo med obilimi drugimi veselicami v našem mestu zlasti dvoje, oziroma troje večerov, ki so nadkriljevali vse druge v tem predpustu, namreč: dva koncerta Nadine Slavjanske v tukajšnji „Tonhalle“ in čitalnični „Vodnikov ples“ v redutni dvorani, ki so se kaj vrlo obnšli; zadnji osobito po nekaterih usiljenih gostih in pa po tem, da se nekaterikom vidi še vedno potrebno — nemškutariti. Tem imajo slediti sedaj še „Sokolova“ in „Slavčeva“ maskarada, ter pevskega društva „Ljubljana“ pustna veselica. O vseh teh smo prepričani, da nam podajo dokaj zabave in dušnega kakor telesnega užitka ter da nam pripomorejo dostojno zaključiti Kurentov — „finale“! Saj nam v resnem pôstnem čusu zatem ne preostaje itak nič drugega, nego — prijetem spomin na pretekli letošnji predpust.

močno stranko, katera šteje v „neodpušljiv greh“, ako govore večsaih hrvatski listi o dosočinih mejah. — No, in na menenje te stranke se je opiral naš državni poslanec, ko se je izrekel proti dotičnim težnjam poslancev novoustanovljenega hrvatsko-slovenskega kluba.

Poslanca Spinčić in Laginja — člana tega kluba — poznana sta dobro, kolikor med mestno toliko med okoličansko inteligencijo, kot uzorna moža, in kot taka jo poznajo in spoštujejo brez dvojbe vsi najiskrenejši prijatelji gosp. Nabergoja.

§ § No, in vsled tega — da govorim odkritosrčno — bili so inteligentni okoličanski možaki menenja, da bi bil naš državni poslanec bolje storil, da se ni bil pri omenjenem shodu dotikal novega „hrvatsko-slovenskega kluba“.

Omenjal sem že v gorenjih vrsticah, da gosp. Nabergoj ni neizmotljiv — ali kakor gosp. Nabergoj ni neizmotljiv, tako utegneta biti izmotljiva tudi vrla in za narod se boreča državna poslanca Spinčić in Laginja! Mislimo si tudi lahko, da sedita ta poslanca v državnem zboru le malo časa — med tem ko je gosp. Nabergoj že do 23 let državni poslanec!

Nidko ne more torej trditi, da nima gosp. Nabergoj skušnje v politiki.

Kdo ima prav z svojimi nazori, pokazala bode najjasneje — bodočnost!

Kakor se trudita Spinčić in Laginja po svojih nazorih za obstoj naroda — tako se trudi tudi gospod Nabergoj po svojih nazorih v enak namen. Če se pa rodoljubi ne ujemamo povsem v svojih nazorih, to še ni vzrok mahati neusmiljeno drug po drugem, ampak skušajmo rajše se sporazumeti in složno delovati!

Nesloga — ta prokleti slovanski greh — naj ne najde nikakega odseva v našem delovanju, in potem storimo že nekaj, da se ubranimo tujstvu.

Človeku se zdi skoraj, ako promišlja o tu navedenem in o dogodkih zadnjega

Zatem pa se prične zopet delo na vseh črtah! Snide se n. pr. deželni zbor, kjer bode imel baron Hein priliko pokazati znanje slovenskega jezika, katerega se zdaj baje pridno (!) uči; reorganizacija mestnih uradov pride temeljito v tir, glede katere pa izražajo nekaterniki bojazen, da se bodo „dobro vozili“ le višji mestni uradniki; zatem vsem prične se zidanje „Narodne doma“, deželne bolnice, gimnazijskega poslopja, in vrag si ga vedi, kaj vse dobi še Ljubljana k svojemu že itak „belamu — licu“! Na vsak način želeti je tistim našim možem, stoječim na krmilu, da bi jim Bog podelil obilo zdravja, dobre volje in pa — korajže, da ne bi obupali pri delu, pri katerem smo jih do zdaj — često pogrešali! Pa: tudi počasi se daleč pride; če jo je polž primahal na Šmarno Goro, zakaj bi je ne mi Kranjski Slovenci do tja, kjer še nismo! S posebnimi „talenti“ nas Bog res da ni obdaril, pa — če bomo vsaj te zanaprej bolj primerno uporabljali, pojde vender-le! Dočim nekateri naši možje doma skrbe za „slovensko stvar“, delujejo zopet drugi za boljše usodo in prihodnost slovenskega naroda na — Dunaji, in upravičene so torej vse nade, ki jih gojimo mi drugi z naro-

leta, da obstoje tu v Trstu celó tri stranke: „konservativno-narodna“, „klerikalna“ in „radikalna“.

Vprašam pa: ali bi nam bilo mogoče vstrajati in braniti se proti močnemu sovražniku, ako bi se res take stranke pokazale na svetlo?

List „Il Diritto Croato“, napadajoč na enak, res brezvesten in nezasluzen način našega gospodina državnega poslanca, pregrešil se je toraj res celoma.

Pokazal je pa tudi isti list, da so mu tržaško-okoličanske razmere res čisto malo znane!

Ni res namreč, kar trdi ta list, da je prišlo k volilskemu shodu malo volilcev vsled tega, ker se ti ne strinjajo z nazori gosp. Nabergoja.

Da ni prišlo večje število volilcev, krivo je bilo v prvi vrsti to, da se je o stvari prepozno in premalo naznanilo, da je bilo vreme res neprijetno, mrzlo in velika burja, in ker je bila prejšnji večer skupna veselica okoličanskih pevskih društev. Okoličanski volilci se pa res premalo brigajo za enake shode.

Celoma nedoumno se mi zdi, kako more ta list pozivljati gosp. Nabergoja, naj odloži svoj mandat, češ, da je izgubil zaupanje volilcev! Trditi smemo pač odkrito, da zaupanje, katero uživa gosp. Nabergoj med 95 odstotki svojih volilcev, je sploh tako, da je naš poslanec na nje lahko ponosen!

Isto tako smemo odkrito naglašati, da je med okoličanskimi veljaki prepričanje obče, da bi teško kedaj tu imeli svojega državnega poslanca, ako bi Nabergoja več ne bilo!

Ko bi se res komu posrečilo vroči Nabergoja, smemo biti, žal, gotovi, da bi se z njim strmoglavil zadnji slovenski državni poslanec mesta Trsta in njega okolice!

Pomislimo vendar-le, da zaseda gosp. Nabergoj že celih 28 let mesto deželnega

dom vred do — njih. In tako dobi tudi naš narod počasi — bolj zdravo barvo in pa — lice! Politično-predpustnih burk, ki so se uganjale z nami do zdaj, smo res že siti; ergo: na delo v resnem času!

Ljubljanski pohajkovelec.

Božič na Angleškem.

(Iz W. Irvinga „knjige črtic“ preložil V.)

**II.
Sveti večer.**

(Dalje.)

Nekaj časa smo se še poljali za parkovim zidom, in slednjič je voz obstal pri vratih. Bila so narejena v težkem, krasnem starem slogu, iz železnih žib, katere so se končavale v fantastične okraske in cvetice. Ogromna štirioglasta stebra ki sta nosila durnici, bila sta obložena z rodbinskimi grbom. Tik vrat je stala vratarjeva hišica, skrita pod temnimi smerekami in skoro zakopana v grmovje. — Postiljon pozvoni z velikim vratarskim zvoncem, ki se je oglasil skozi tihi ledeni zrak. Od daleč so se mu oglasili lajajoči psi, ki so gotovo čuvali graščino. Takoj nato prikaže se pri vratih stara ženska. Ker jo je

poslanca, odnosno mestnega svetovalca tržaškega, ter do 23 let ono drž. poslanca.

Je-li mogoče toraj, da ne bi imel tak človek zaupanja med narodom — zaupanja med svojimi volilci? — Pisec teh vrst je menenja, da je v vsej zbornici avstrijski le malo poslancev, kateri bi imeli enako zaupanje mej narodom, kateri bi že toliko let zasluženo sedeli v državnem in deželnem zboru kot uprav gosp. Nabergoj!

Očitano se mi bode morda, da pojem preveliko hvalo našemu državnemu poslancu, ali enaka očitanja me ne plašijo!

Da bi pozabili na neštete zasluge moža, kateri se bojuje že tri desetletja za obstoj naroda, le za to, ker je isti mož véasih kaj zgrešil — ne, to mi ne gre v glavo. Ljudi, ki tako mislijo, imenoval bi nehvaležneže in nestrpne fanatike!

Koliko imamo v Trstu in okolici takih, kateri pač kritizujejo postopanje gospoda Nabergoja, a sami se boje zapisati svoje ime po našem pravopisu in se sramujejo materinega jezika pred tuji! Koliko imamo pri nas takih ljudi, kateri se tresejo, ko je treba žrtvovati kak novčič v prid domovine. In koliko tudi takih, kateri so se sami smrtno pregrešili proti domovini! Naj se ti ljudje v tem obziru prerodé — naj si postavijo table z napisi v našem jeziku nad svojimi prodajalnicami itd., in potem: slobodna jim pot!

Sloga naj vlada med nami in sporazumljenje, ne osebni napadi, ako hočemo res kaj v narodnem obziru doseči! „X“.

Opomba uredništva: Članek ta priobčujemo na prošnjo poznanega rodoljuba okoličanskega, prepuščamo pa moralno odgovornost za njega vsebino gospodu dopisniku samemu.

Naše šolske razmere.

(Govoril posl. V. Spinčić v 191. seji državnega zbora dne 28. januarja 1893. l.)

(Dalje.)

Sklicujem se tu na interpelacijo poslanca Šukljeja in tovarišev, posebno pa je omeniti nekoga Mac Nevina, okrajnega glavarja, predsednika okrajnega šolskega sveta v Celovcu. Prošnje, katere se v tej reči pošiljajo naravnost ministerstvu, dohajajo ad informandum deželnemu šolskemu svetu in ta deželni šolski svet jih kar na kratko odbija.

Razven omenjenih vadnic in pripravljalnih razredov so v Trstu, v Gorici in v Pulju še nemške ljudske šole za dečke in deklice, katere šole vzdržuje država, in v Ljubljani vzdržuje tako šolo mestna občina. Celo v Dalmaciji je nemška ljudska šola in to v Zadru kot vojaška ljudska šola.

močno obsevala mesečina, opazil sem razločno in jasno majhno matrono starega kopita. Bila je oblečena jako s starofrankovskim ukusom, z lepim zavrtnim robcem in pranicom. Beli lasje gledali so jej izpod snežnobelega čepice. Priklanjaje se je pristopila ter kaj priprosto izrazila svoje veselje, ugledavši mladega gospoda. Njen mož je bil brzkone v graščini, v hišterni z drugimi vred praznujoč božič. Brez njega niso mogli izhajati, ker je bil najboljši pevec in pripovedovalec pri hiši.

Moj prijatelj je svetoval, da bi izstopila ter skozi park šla v dvorano, ki ni bila več daleč; voz pa da pojde mej tem počasi za nama. Najina pot vila se je skozi ponosit drevored. Mej golimi vejami leasketal se je mesec, plavajoč na visokem oboku brezoblačnega neba. Trata pred nama bila je pokrita z lahko sneženo odejo, ki je tu in tam zablješčala, ako so lunini žarki padli na kak leden kristal. V daljavi pa je bilo videti tenko, prozorno meglo, katera je, vdigujoč se iz nižav, polagoma žugala zakriti pokrajino.

(Dalje prih.)

(Posl. dr. Brzorád: Ljudska šola za vojake! Veselost.) Za poučevanje nemškega jezika v ljudskih šolah na deželi v Istri in na Goriškem se postavljajo v proračun remuneracije. Imenovani ljudski šoli v Ljubljani, kateri vzdržuje mesto in kateri nikakor nista bili potrebni, zlasti ne z ozirom na ondotni vadnici, sta bili ustanovljeni po strogem nalogu naučne uprave, in ta ista naučna uprava ni nikdar in nikjer ustanovi la slovenske ali hrvatske šole, kjer bi bila potrebna, in slovenskih šol niti tam ni dala ustanoviti, kjer so bile potrebne, zaželene in kjer so zanje prosili. V mislih so mi slovenske šole v Tržaškem mestu in v Goriškem mestu. Že leta 1883., torej skoro pred desetimi leti, izročila se je občinskemu zastopu Tržaškemu peticija za ustanovitev slovenskih šol, podpisana od 1400 roditeljev. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) Občinski zastop je leta 1884. to peticijo zavrnil. Dotični rekurz na c. kr. namestništvo kot deželno šolsko oblastvo je bil odklonjen in takisto tudi rekurz na c. kr. ministerstvo, a ne iz uzrokov, katere je nevedlo namestništvo, ampak zato, ker društvo „Edinost“ ni bilo opravičeno podati peticije in ker je bilo pooblastilo sicer izpričano (atestato), ne pa dokazano (provato).

To razsodilo je ministerstvo l. 1888. izdalo, dočim je namestništvo izdalo razsodbo na rekurz, podan 29. decembra l. 1884., šele julija meseca 1887. l. (Čujte! torej dve in pol leta pozneje. (Poslanec dr. Brzorád: To je neverojetna naglica!)

V novejšem času podana je bila nova prošnja za slovensko šolo; c. kr. namestništvo kot deželno šolsko oblastvo je to prošnjo zopet odbilo, češ, da v zakonu ni utemeljena. Vseled rekursa na visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje odredilo se je komisijsko obravnavanje.

Torej šele po preteku devetih let prišlo je do tega, kar je v zakonu zapovedano, do komisijске obravnave. Občinski zastop, povabljen odposlati k tem obravnavam svojega zastopnika, je to odklonil in mestni magistrat kot okrajno šolsko oblastvo je peticijo zavrnilo. Če se ne motim meseca julija lanskega leta pozvan je bil občinski zastop, da izreče svoje mnenje glede ustanovitve slovenskih šol. Dotična obravnava se je vršila dne 15. septembra in jaz imam dotično poročilo pred sabo. V njem se najprej popisuje zgodovina peticij za slovenske šole, potem pa se izreče mnenje.

Občinski zastop, ne glede na konservativne in liberalne razlike, izrekel je skoro jednoglasno negativno mnenje, akoprav priznava poročilo samo, da živi v Trstu nad 8000 Slovencev in da je okoli 700 slovenskih za šolo godnih otrok. Občinski zastop izrekel je zajedno trdno prepričanje, da bode namestništvo to peticijo zavrnilo v zmislu in iz vzrokov, kakor že prej. (Posl. Alf. grof Coronini: Da, oni že poznajo namestnika Rinaldinija!)

Ako bi se pa to ne zgodilo, ako bi namestništvo ugodilo tistim, kateri nimajo drugega namena, kakor bojevati se zoper vse, kar je kakemu narodu sveto, namreč zoper jezik in tradicijo, potem izjavlja ta občinski zastop, da ne bo nikdar privolil, da se ustanovi slovenska šola v Trstu.

Dotični sklep in poročilo sploh temelji na argumentaciji c. kr. namestništva iz l. 1887.; navajajo se celo kar celi odstanki. Namestništvo dalo je torej samo občinskemu zastopu orožje v roko, s katerim se more bojevati zoper slovenske šole in ta imenuje boj proti vsemu, kar je narodu najsveteje, prošnje tistih starišev, kateri hočejo to ohraniti, kar jim je najsveteje, svoj jezik. (Burno odobravanje. — Čujte! Čujte! mej somišljeniki.)

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V seji dne 7. t. m. pričela se je razprava o ljudskem šolstvu. V tej razpravi se je oglasil tudi slovenski poslanec Robič, priznavajoč, da je ljudsko šolstvo v poslednjih letih res napredovalo, da pa stroški za to šolstvo močno tišče prebivalstvo. Dokler imamo brezverske šole, dogajalo se bode vedno, da se bode žalil čut katoliškega prebivalstva. Na Dunaju imajo celo štiri brezverske učitelje, a od teh ni pričakovati npravo-verskega pouka. Govornik ni antisemit, svojih otrok vender ne bi pustil vzgajati po židih. Goriški Slovenci bore se že leta za slovensko šolo, ne da bi mogli doseči svoj namen. Zelo žalostno za Slovence je šolstvo na Koroškem. Slovecem negre za to, da bi izpodrinili nemščino iz šol; kjer je potreba, naj se le uče nemščine, toda na podlagi materinega jezika. Govornik pravi, da se bodo slovenski poslanci vsikdar, sicer mirno, a odločno ptezali za korist koroških Slovencev. S tem se je pretrgala obravnava.

Kakor smo že omenjali zadnjič mej raznimi vestmi, odgovoril je g. ministerski predsednik na interpelacijo posl. Spinčića — koja priobčimo doslovno, kakor hitro nam bode to dopuščal prostor — radi javnih odnošajev po Istri. Ta odgovor pa očevidno ni zadovoljil interpelanta, kajti v naslednji seji, dne 8. t. m., je stavil predlog, da se otvori razprava o tem odgovoru grofa Taaffe-a. Predlog Spinčićev pa se ni vsprejel, ker so zanj glasovali le Hrvatje, Mladočehi, antisemitje in nemški nacionalci. — Potem se je nadaljevala razprava o ljudskem šolstvu. Glede slovenske šole v Gorici pojasnil je minister Gautsch, da v tej zadevi skoro odloči deželna šolska oblast. G. minister nameruje povsodi uvesti igre za otroke ter pove, da je določenih za gospodarski pouk v ljudskih šolah 8000 gl. Poslanec Bartoli in tovariši pa so interpelovali v tej seji radi „nasilcev“, naperjenih proti Italijanom istrskim. No, prebrisan so ti gospodje; slabo vest imajo, a pomagati si hočejo iz zadrege s tem, da se ravna po izreku: Reci ti njemu, da ne poreče on tebi! — V seji dne 9. t. m. se je pritoževal posl. Salvadori radi ponemčevanja v Južnem Tirolu. Posl. Herold je rekel, da je odstavek vladnega programa, govoreč o ohranitvi dosedanje narodne posesti, napad na judikaturu, v kojega ne privole Mladočehi. Posl. Spinčić se pritožuje proti ponemčevanju in poitalijančevanju Slovanov zahtevajoč, vlada naj skrbi za to, da bodo vsi za šolo godni otroci dobivali pouk v materinem jeziku ter od učiteljev sposobnih v to. Govornik zahteva, da se osnuje v Poljanah, okraja Voloskega, slovenska šola.

V nadaljni razpravi je naglašal minister Gautsch, da vse stranke pripoznavajo pomen verskega čutstva. Kolikor bolj bodo oblasti razumele nalogo npravo-verske vzgoje, toliko več prijateljev si pridobi šola. — Posl. Suesa obžaluje, da se ni doseglo združenje vseh zmernih elementov. Dotični program vladni je ponesrečen, osobito ni naučni minister izpolnil tega, kar se je pričakovalo. Liberalna stranka smatra za svojo dolžnost ptezati se za nadaljni obstoj šolske postave. Posl. Morsey je rekel da konservativni stranki velja načelo, da otroci pripadajo starišem in da morajo ti poslednji skrbeti za to, da se jim ohrani prirojena vera. Vprašanje verske šole je vprašanje svobode vesti. — Nato je govoril še poročevalec Beer, na kar so vsprejeli naslov „ljudske šole“ in je rešen s tem proračun ministerstva za nauk in bogočastje.

Vnanje države.

V pananski pravdi, koja je tolika časa vznemirjala zbornico francosko in vso javnost, obojena sta

Ferdinand in Karol Lesseps radi sleparije in zlorabe zaupanja na 5 let zapora in v denarno kazen 3000 frankov; Fontane in Cottu radi istega pregreška na dve leti zapora in v denarno kazen 3000 frankov; Eiffel radi zlorabe zaupanja na 2 leti zapora in 20.000 frank.

Različne vesti.

„Novičar“ izide danes ob 6. uri zvečer in se prodaja po tobakarnah številka po 2 kr. Obračamo se do slavnega slovenskega občinstva s prošnjo, da nas podpira na vso moč pri tem našem podjetji.

Sedemdesetletnica grofa Hohenwart. Nadelnik kluba konservativcev, grof Hohenwart, praznoval je te dni svojo sedemdesetletnico. Posebna deputacija izročila mu je krasno adresu, proslavljajočo ga kot odličnega politika, državnika in patrijota. Priredili so tudi banket Hohenwartu v čast, kojega so se udeležili člani kluba in pa ministri Taaffe, Falkenhayn in Schönborn.

† Policijski svetnik Rajko Vidic je umrl v sredo ob 6. uri zvečer. Pokojni Vidic je bil dobro poznan vsem mestnim in okoličanskim Slovincem, kajti v poslednjih letih je zastopal vlado skoro pri vseh shodih in zborovanjih naših društev. Pokojnik se je rodil leta 1821. Mir njegovi duši!

Umrl je češki državni poslanec dr. Pravoslav Trojan, jeden izmej veterano mej boritelji za pravice naroda češkega. Trojan se je porodil dne 2. aprila 1815, a politiško delovanje svoje je zapričel leta 1847. Državni poslanec je bil od leta 1867. S prvega je bil mej Staročehi, a pozneje je prestopil k mladočehski stranki. Spoštovan je bil pokojni Trojan pri vseh strankah. Podpredsednik poslan, ako zbornice se je spominjal toplimi besedami Trojanove smrti, a zbornica ga je poslušala stojé.

Civiltà italiana — ali — kaj? V sredo dne 8. t. m. ob 10 $\frac{1}{2}$ uri zjutraj pripeljala se je na kolodvor južne železnice gospa Nadežda Slavjanski se soprogom in družbo. Ko je dospela pred peron, obsuli so jo razni agenti ponujajoč jej stanovanja po hotelih. Porečete nam: „To je že tako navada!“ Ali čujte! Dva agenta sta se tako spozabila, da sta se začela na mestu ruvati in pestiti tako, da sta se vsaki po enkrat z vso močjo zagnala (uganite v koga!) ravno v Nadeždo!!! Kri mi je zavrela in k sredi se je gosp. soprogo omenjene postavil po robu in slednjič je posegel vmes tudi gosp. policijski komisar, a Nadežda je na glas dvakrat uskliknola: Ti Italijanci, Italijanci! Očevidec.

Iredentizem se v Italiji in ponekod v Avstriji lepo razcvita. Minolo sredo so v Rimu imeli v gledišču „Costanzi“ maskovani ples, katerega je priredilo društvo „Dante Allighieri“, koje je nekako podobno avstrijski „Logi nazionale“. Najlepšim maskam so se prisodila razna darila in prvo darilo dobila je maska, predstavljajoča Trident in druge neodrešene dežele, „ječeče“ pod avstrijskim „jarmom“. Ta maska je bila zagrnjena s črnim pajčalanom v znak žalosti in tuge! Gledišče bilo je prepolno rimljanskega občinstva in prisodilo prvega daru je občinstvo sprejelo z burnim odobravanjem. Uboga Avstrija, ki imaš tako zvesto zaveznico! Te dni se je v Tridentu — na Avstrijskem — predstavljala v društvenem gledišču opereta „Il Ducchino“. Glavno ulogo je igrala in pela neka gospodičina Palombo, koja je nekda posebna krasotica. Občudujoč njeno telesno lepoto, podarili so jej nekateri gg. c. in kr. častniki lovorov venec z nemškim napisom. Igralka je ta venec sprejela. A ko je drugi dan zopet stopila na oder, jelo jej je lašk občinstvo sikati in žvižgati, tako, da se je morala zopet skriti. To se je vršilo v avstrijskem mestu in samo za to, ker so jej venec poklonili c. kr. častniki! Tudi to je vredno, da se

spomina, ker postavlja v pravo luč laško domoljublje.

Cvet furlanske omike v Ločniku pri Gorici pognal je zopet lep sad in sicer na kljuki šolskih vrat slovenske šole. Kakor imajo furlanski „omikanci“ (legovci) v Ločniku pri vsaki priliki proti Slovincem blato v ustih (njihova parola je m . . . pei šklaſ), tako je tudi v noči 7. t. m. nekdo iz umazanih svojih rok bruhnih človeško blato na kljuko šolskih vrat slovenske šole. Bilo jim, vsaj poznamo te plemenite, čistokrvne furlanske omikance, ali slavno glavarstvo v Gorici naj bi kot krajno šolsko predstojništvo naložilo slavnemu županstvu v Ločniku, da vzame v službo katerega človeka, — se ve da čiste krvi — ki bo čistil kljuko z motivacijo, da slovenski otroci ne morajo prijemati za blato, a v šolo vendar morejo iti, sicer bodo od ravno iste oblasti kaznovani. Tudi bi bilo prav, da bi slavno glavarstvo izdalo strožje naredbe glede javnega miru in reda zlasti v ponočnem času. Zlasti ob nedeljah in praznikih je tako kričanje in tuljenje po vasi, in to še čez polnoči, da bi človek, ki temu ni vajen, mislil, da se nahaja kje med divjaki. Zakaj se ne pozapro krčme o pravem času? Krčme so ognjišča za vse spletke in za vse šuntanje! Posebno v Ločniku bilo bi potrebno v tem obziru najstrožje postopati. — Kdor je za to postavljen, naj čuje!

Nečastna smrt. Nedavno smo poročali, da se je v Trstu narodil nov zagovornik magistratovih dejanj, namreč „Il Cittadino“. Ta list se je zadnji čas res nekako prebudil ter se začel zaletati z vso zagrizenostjo v našo narodnost proslavljajoč laški življenjski in laške težoje. Bilo je misliti, da ima res že ves „laški“ Trst za seboj, kar nam je došla novica, da je ta prevredni lahonski list izdihol svojo črno dušo za sušico, — zmanjkalo mu je namreč zrnja in, ker iz znanega zaklada pač ne more zobati toliko nebodijih treba, moral je likvidirati, spojivši se s sinčkom tržaških srditežev, zagrizenim „Independentejem“. Smrt „Cittadinova“ je značilna za tržaške časnikarske razmere, kajti ona nam najbolje kaže, da v Trstu celo laški dnevnik težko izhaja brez podpore ter dosledno mora pri vsakomur vzbuditi misel, da noben laški list v Trstu ni neodvisen, pač pa so vsi kolikor toliko podpirani od ene ali druge strani. Slednjé je to žalostno znamenje za tržaško duševno oliko, kajti dokaz je to najboljši, da vse ropotanje po laških listih ni družega nego gola izmišljotina ali hujkanje posamičnikov proti naši narodnosti. To najboljšé ve družba, ki sedaj prevladuje na magistratu in katere si samo s tem ropotanjem pomaga do daljnega obstoja.

Časnikarski boj v Trstu morajo se studiti že vsakomur. V svoji slepi strasti in zgolj osobnem gnjevu perejo te lahonske duše najgnusnejše perilo ter ovajajo jeden družega v javnih listih. Zadnji poboj na cesti mej E. Rascovičem in E. Matkovičem, urednikom „Mattina“, je izzval živo polemiko mej raznimi listi. Vsakdo tolmači po svoje ta dogodek in slednjé se je tudi prizadeti E. R. sam oglasil rekoč, da bode E. Matkoviča tožil radi razžaljenja časti. Afera še ni končana ter bode imela svoj rep pred prihodnjim por. t. m. sodiščem. Zanimljiva bode vsakakor ta razprava.

Kako skrbé za slovensko šolstvo! Na dvorazrednici v Šmarjah pri Kopruti izpraznjeni mesti učitelja in učiteljice že od meseca decembra, dasi je že prošil za to mesto povsem sposoben učitelj, s kojim je bilo zadovoljno — kakor čujemo — tudi c. kr. okrajno glavarstvo. Uprla pa se je menda deželna šolska oblast zgolj za to, ker dotičnik noče služiti kot slepo orodje vladajoči italijanski stranki. Taki so torej zanemarja naj se šolstvo, zanemarja naj se izobraževanje ljudstva, šole naj ostanejo zaprte, otroci naj rastejo v nevednosti — in zakaj? Zato, ker gospóda hočejo po vsej sili, da šola bođi vzgojevališče

italijanskega mišljenja. In kjer to ni mogoče, pa kljubujejo kakor vejo in znajo. Tako skrbi italijanska gospóda za naše šolstvo, a s tem kaže, da nima nikake ljubezni do ljudstva, da jej je deveta briga resnični napredek in blagor ljudstva.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daroval x 1 gld. — Mesto vstopnine k plesu „Def. podp. društva“ daroval g. G. 2 gld. — Za prodano klobaso isti gosp. daroval 1 gld. V prijateljski družbi pri lokavskih krvavicah nabrali 7 gld. 30 kr.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti so nabrali pri občnem zboru pogrebne družbe v Rocolu dne 5. januarja 3 gld. — Vesela družba, zbrana v Pertotovi hiši v Rojanu, nabrala 2 gld. 28 kr. — Dve maski, pevajoči Ciril-Metodovo pesem na Opčinah 2 gld. 40 kr. — Godec vpo-kojenega organeta 10 kr.

„Sokolova“ maskarada je jutri zvečer. Zanimanje za to veselico je postalo vsesplošno v zadnjih dneh. Osobito ženski spol se z navdušenjem pripravlja za maskarado. Pred zaključkom lista nam je došla prevesela brzobjavna vest, da prideta na maskarado vesela bratca „Mihec“ in „Jakec“. Opozajamo še enkrat, da je priti v kostumu, ali v maski; kdor se ne maskuje, pride naj v sokolski opravi ali pa v črni obleki. Za vabljené gospode je ustopnina 1 gld. Nemaskovane dame in gospodje plačajo vrh ustopnine še 30 nvé. globe. Začetek bode ob 9. uri zvečer.

Pevsko društvo „Danica“ na Kontovelju vabi na veselico s plesom, katero napravi v nedeljo dne 12. februarja 1893. v prostorih gostilne „Štoka“ s sledečim vopredom: 1. Lisinski: „Tam gdje stoji“, možki zbor. 2. S. Gregorič: „Biser“, deklamacija. 3. A. Nedved: „Dekletu“, poluzbor. 4. „Sluga Ivan“, komični prizor. 5. „Dalje“, zbor. 6. I. Starč: „Blaznica v prvem nadstropji“ (vesela igra v enem dejanji). 7. Ples. — Med posameznimi točkami svira tržaški orkester. Začetek ob 5 1/2 uri popol. Vstopnina k veselici za osebo 20 kr., k plesu 1 gld. Sedeži 10 kr.

Pojasnilo. Z ozirom na vabilo pevskega društva „Zarja“, priobčeno v 10. številki „Edinosti“, v katerem se ob jednom govori o nekem „lahonskem plesu“, zahtevajo prireditelji plesa v krčmi Ferlugo vi v Rojanu, da izjavimo v našem listu, da njihov ples ni bil nikak „lahonski ples“, ampak da je bila to poštna domača veselica. Tudi to ni res, da bi bili hoteli prireditelji tega plesa kljubovati veselici društva „Zarja“, kajti sklenili so, prirediti to veselico, že popred, kakor je bilo sploh kaj znano o veselici „Zarje“.

Iz Št. Vida na Vipavskem se nam piše: Dne 29. m. m. priredilo je naše prostovoljno gasilno društvo svojo prvo veselico, katera se je — v kljub burji in drugim neprilikam — prav dobro obnesla. — Vspored, obsezajoč petje domačega zbora pod vodstvom strokovnjaka g. Girovica, ples pri kaj izborni godbi iz Opčin, in mej odmorom srečkanje za obile, lepe in povsem darovane dobitke, izvršil se je v uzornem redu. Udeležitev bila je mnogobrojna in počastilo nas je tudi precej odličnjakov iz Vipave, Poddrage itd.

Dasí je društvo se le v prvem letu svojega obstanka, vedlo se je možtvu kaj dostojno, kar je pripisati strogi disciplini, za kojoj skrbi vrli načelnik g. Moser. Ako še omenim, da je bilo tudi za želodec prav dobro preskrbljeno, ni čudo, da je ljudstvo jelo odhajati še le pozno v jutro ter veselo in zadovoljno.

Za knjižnico pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah je daroval gospod Anton Zagorjan, trgovec s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami v Ljubljani, 5 knjig. V imenu odbora tega pevskega društva se mu izreka tem potem zahvala.

Iz Doline smo prejeli dopis, v katerem izraža dopisnik željo, da bi si za tamošnjo okolico osnovalo pevsko društvo. V Dolini, v Boljuncu, v Borštu itd. nahaja

se obilo dobrih pevskih močij in bi bila ta misel prav lahko izvedljiva. Nekoliko truda zahteva seveda to, ali dotičniki, ki bi bili v prvi vrsti poklicani, da oživotvorijo to misel, naj pomislijo, kako mogočen faktor je petje v razvoju naroda. Pesmi glas plemeniti človeka, a mi moramo skrbeti za to, da postane narod naš zares plemenit v svojem mišljenju in čutstvanju.

Pomiloščenje. Kakor smo poročali svoječasno je bila kmetica Helena Grizonič obsojena na smrt, ker je umorila svojega moža. Nje zastopnik je uložil rekurz, a najvišje sodišče je potrdilo obsodbo, pač pa je priporočilo Grizoničevko milosti cesarjevi. Njegovo Veličanstvo jo je res pomilostilo, vsled česar jej je najvišje sodišče prisodilo dva najstletje čee.

Akad. društvo „Slovenija“ priredilo je 6. februarja v najiminennejšem zabavnem prostoru dunajskem, v Ronacherjevi dvorani slavnost, ki se je v vsakem oziru izvrstno obnesla. Koncert obsegal je možka zbora društvenikov „Pobratimija“ in „Vojaci na potu“, ki sta se pod vodstvom častnega pevovodje gosp. Jan Jiržika pela izborno; četverošpev „Njega ni“; tamburaši, osobito pa mešani zbor slovenskega pevskega društva pod vodstvom g. Buchte, in mešani tamburaški zbor pod vodstvom gosp. drd. Bartuliča želi so obilo priznanja in pohvale. Voditelji dobili so v znak zahvalnosti krasne lovtove vence, tamburašice pa lepe šopke. — Ples, katerega je spretno vodil g. Vodusek, bil je jako živahen. Prve četvorke udeležilo se je 96 parov. Razun tega plesala se je česka „Beseda“ (32 parov) in dva hrvatska „Kola“ (pri prvem 42, pri drugem 26 parov).

Slavnosti udeležili so se mnogi odlični dunajski Slovani; general Stratimirovič, dvorni svetnik Meznik, L. Rieger, Stritar, dr. Sedej, mnogi drž. poslanci, vsa slov. akademjska društva in obilo število dražestnih dam.

„Slovenija“ sme se s ponosom ozirati na krasno slavnost, za katero so si posebno njen predsednik g. Regally, kakor tudi za pevce in tamburaše osobito gosp. Macák pridobil mnogo zaslug. Med dunajskimi slovanskimi slavnostmi bila je ta jedna najlepših.

Zopet poskus smomora na pokopališču. Zastrupiti se je hotela na pokopališču sv. Ane 20-letna Bianka Dose. Ker so jo zapazili pravočasno, odveli so jo v bolnico. Seveda: nesrečna ljubezen!

Denašnjemu listu je priloženo vabilo na naročbo „Kmetovalca“, na kar opozarjamo cenjene čitatelje.

Književnost.

„Slovenski Svet“, št. 3., ima naslednjo vsebino: 1. Vladni program in koalicijska strank. 2. Rusija l. 1892. 3. Liturgija rimske cerkve. (Dalje.) 4. Prešernova Rozamunda slovenski v latinici in cirilici in ruski v novem in starejem prevodu. 5. Ej visoko, visoko, hrvatska izvirna pesem. 6. Istarski umeti o Kraljeviču Marku. S komentarjem. 7. Biserje i alemovi. S kom. 8. Zlatna slova. S kom. 9. Zrno kakor kurje jajce. Pripoved Tolstega v ruskem izvorniku in slovenskem prevodu. 10. Pesem panonskega Slovencea. 11. † Josip Marn. 12. Nekoliko mislij o češki narodopisni razstavi. 13. Nekaj o „Matici Slovenski“. 14. Dopisi. 15. Ruske drobtinice. 16. Ogled po slovenskem svetu. 17. Književnost. 18. Časopisje.

Vabilo k družbi sv. Mohorja. Navada je že, da se poleg „družbinega oglašnika“ vsako leto še posebej zglasimo ob času, ko se po slovenskih pokrajinah nabirajo stari in novi udje družbe sv. Mohorja. Zvesti tej navadi obračamo se tudi letos do milih naših rojakov s prijaznim povabilom: Pristopite zopet, komur je to le količkaj mogoče, v kolo bratov in sester povsod znane bratovščine, ki vam za boren goldinar pripravlja v dušni in telesni hasek

šest lepih in dragocenih knjig, po vrhu pa ponuja še obilno duhovnih dobrot za opravljanje vsakdanje bratovske molitve! Podvizajte se, da ne zamudite pristopu odločenega obroka dne 5. sušca — da prej ko prej vzemo, koliko izvodov družbinih knjig se ima v tiskarni natisniti ter se tako izognemo nepotrebnih troškov. Bližnjim rojakom, koroškimi Slovincem pa še posebej polagamo gorečo željo in prošnjo na srce, naj ostanejo družbi zvesti ne samo dosedanji udje, ampak naj bi jih pristopilo še toliko novih (zlasti, koder jih je zdej bilo še malo), da bomo vsem drugim Slovincem v največjo radost mogli vpridodnje zapisati: krške škofije število vsaj 5000!

Da se bode pa spet vrátilo vse redno in točno in tudi izpolnile naše nade in želje, v to so nam porok izkušeni č. gg. družbini poverjeniki in sploh vsi goreči gg. duhovniki slovenski, ki storijo v tem oziru, kar morejo, — njim ni treba še le posebnega vabila ali priporočila, oni ne čakajo prošnje. Mirno vam torej, čestiti bratje! zaupamo bližnjo prihodnost Mohorjeve družbe. Vemo, da Vas stane tako naraščajoča družba ob nabiri mnogo truda, skrbi in požrtvovalnosti: prosimo le vstrajnosti — plačal bo Bog!

Knjige se prirejajo iste kakor so naznanjene v družbinem oglašniku letošnjega koledarja. Slomšekov: „Življenja srečen pot“ ima tri dele: I. nauke, II. vzgledé in III. molitve, katerim so dostavljene navadne litanije; tako bo služila knjižica kot popolen molitvenik, ki se naroča lahko tudi izvirno vezan ali v usnje z zlato obrezo po 60 kr., ali pa v platno z rudečo obrezo po 40 kr.

Ob tej priliki izrekamo prosrčno zahvalo v. g. Konradu Šnap-u, kanoniku prvostolne cerkve zagrebške, ki je družbi pred kratkim poslal obveznico v vrednosti od 100 gld. „s molbom! da me medju utemeljitelje oienjenoga Vašega društva upisati izvolite“.

Velezaslužni narodnjak, župnik in državni poslanec pokojni Božidar Raič pa je bil družbi volil 50 gld., katerih smo po odbitih odstotkih ravnokar prejeli 45 gld. Bog daj vrlému možu nebesa!

V Celovcu, dne 5. svečana 1893.

O d b o r.

Javni zahvali.

Podarili so o priliki društvenega velikega plesa sledeči gg.: Namostnik 25 gld., Šabec 10 gld., Kastelic Kasper 5 gl., dr. Mandić 5 gld., udova Kovačić 3 gld., 50 kr., dr. Gregorin 3 gld., Truden A. 3 gld., Nabergoj Ivan 3 gld., N. N. 3 gl., Goljevšček V. 2 gld., Slajko Anton 2 gl., Živko inženir 2 gl., Počkaj Anton 2 gld., Turk Josip 2 gld., Sotler Jakob 2 gld., Hmelak 2 gld., Mandić M. 1 gld., Perhanc Jakob 1 gld., Novak Jerni 1 gl., Potočnik 1 gld., Pogorelec Anton 2 gl., Gregorič Josip 1 gld., Antonič 1 gld., Lavrenčič Vincenc 1 gld., N. N. 1 gold., Jesenko 1 gld., dr. Pretner 1 gld., Kalan Andrej 1 gld., Prelog Ivan 1 gld., Mejak 1 gld., Kovačić Valentin 1 gld., Rešič 1 gld., Žitko Anton 1 gld., dr. Prusnig 2 gld., N. N. 50 kr., Dovgan Anton 50 kr., Bratina 50 kr. in Šorli Anton 50 kr. G. A. M. Šmidt napravila je in podarila več znamenj za nadzornike.

Vsem tem blagim gg. podariteljem se v imenu društva najtopleše zahvaljuje V Trstu, 10. februarja 1893.

Predsedništvo „Delalskega podp. društva“:

I. U m e k, M. M a n d i č, tajnik. predsednik.

Podpisani odbor se tem potem iskreno zahvaljuje vsem onim, kateri so blagovolili udeležiti se domače veselice v nedeljo dne 5. t. m. Posebno zahvalo pa izreka slavnemu dramatičnemu odseku „Tržaškega Sokola“ in gospici V. Kavčič, ki so blagovoljno pri veselici sodelovali. — Na preplačilih in darovih se je prejelo 13 for. 50 kr. ter se podpisani najpriščneje zahvaljuje blagodarim darovateljem.

V Rojanu, dne 8. januarja 1893.

Predsedništvo pevskega društva „Zarja“.

Listnica uredništva.

Gg. dopisnike prosimo potrpljenja, ker smo tudi danes s prostorom na tesnem.

E. Šverljuga, brivec v dravec v *Stadion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje.* Cl.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarnar „Univerzo“ priporoča se Slovencom v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. **JAKOB KUMAR**

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini št. 2, se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po največji parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 23-52

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskalice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča **Anton Šorli**, kavarnar. Cl.

Pivarna Lavrenčič via Rossetti (nasproti lekarni E. Leitenburg) priporoča svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanin blagom, meko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarnar „Fabris“, priporoča se Slovencom v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3, bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 38-104

V gostilni „Alla Croce di Malta“ Piazza della Zonta, točijo se istrska in furlanska vina najbolje kakovosti po 32 kr. liter. Kuhinja dobra in postrežba točna. Vino v sodčkih za družine po 26 kr. l. franko na dom. 13-3

Spoštovanjem **V. COVACICH.**

Popolna oprava 3-1

za izdelovanje glavnikov

(dva stroja za rezanje, jeden za stiskanje z silo 12 konj, in vse drugo orodje, kolikor se ga potrebuje za 12 delavcev).

proda se po nizki ceni iz druge roke.

Več se poizve pri lastniku:

Janez Petaross, krčmar, via Molin grande št. 20 v Trstu.

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Franja Rogelja

Anton Vrabeo

poročena.

Trst, dne 11. februarja 1893.

Jak. Klemenc

TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča

najnovejše zavrtnike iz volne, z žido za gospe in gospice; židane zavrtnike, ovrtnike in zapestnice za moške; židane rute za moške in ženske; volnene čepice za otroke več vrst; boa, mufe iz kožuovine, davants Sabo iz suraha in čipke za plese, židane dežnike na izber.

Zagotavlja se točna postrežba pri vmernih cenah. 9-

Kdor ima

loterijske srečke

ta naj se abonuje in naj jih da pregledati pri

ZOLDAN-U,

pisarna za pregledovanje vseh žrebanih v Trstu, jedina te vrste v avstro-ogerski državi in v inozemstvu.

Premnogo je še izžrebanih glavnih dobričkov, ki niso dvigneni, in ako se ne dvignejo o pravem času, izgubljajo se neizogibno.

(5 kr. za srečko, za večje število plačati je naprej po pogodbi. — Kdor hoče, da se mu skozi vsa leta objavlja na na dom, kadar zadeno kaka srečka, plača od 50 kr. višje.)

V mesecu januarju se je našlo (93) trindevetdeset sreček, ki so zadele že pred leti in sicer za to, ker njih posestniki niso vedeli o tem.

Pisarna je nasproti cerkve „Rosario“ št. 1, I. n. NB. Tiste srečke, ki nimajo pečata Zoldanovega in dotičnega datuma, se niso pregledale pri njem. 4-1

Vozni listi in tovarni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 50-3

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri

Josip-u Strasser-u

Sdeditiionsburea für die k. u. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec

katero želodec in opravila prebavnih delov života krepča in tudi odprti život pospešuje, 6-25 je

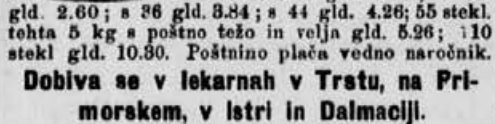
tinktura za želodec,

katero pripravila **Gabrijel Piccoli,** lekar „pri angelju“ v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena l stekl. 15 novcev.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 stekl. stane gl. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.28; 55 stekl. tehta 5 kg s pošto težo in volja gld. 5.26; 110 stekl. gld. 10.30. Poštino plača vedno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Primorskem, v Istri in Dalmaciji.

Privilegovane škropilnice proti peronospori inženirja Živica, so spoznane kot najboljše, ker so najprostejše, najbolj trdne in trpeče; najbolj lahke in hitre v rabi, ker porabijo najmanj tekočine in ker pri vsem tem najmanj stanejo. Podpisana tvrdka jih pripravila zavolj tega v mnogem številu za prihodnjo spomlad ter pošilja, že zdaj prospekte in cenike brezplačno vsakemu, kdor se oglasi in oddaja obrazce. Priporoča tudi drugo svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.
v TRSTU, ulica Zonta 5,
inženirski urad, zaloga strojev in dotičnega blaga, zastop tovarnic, mehanična delavnica. 12

11 goldinarjev franko do vsake železniške postaje v Istri poslan, ako se naročnik skliče na ta časnik, stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljša tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnencem okrašeni. — Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančno mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 11 gld. dober, franko doposlan, tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredno nadomestke, kakor žilnate žimnice, slamnice itd., kateri pravemu namenu, imeti dobro postelj ne vstrežajo.

ANTON OBREZA,

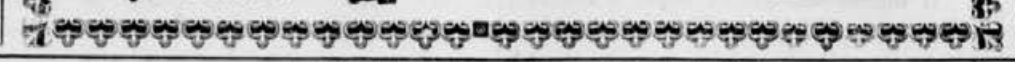
tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Ta domača, edina narodna tvrdka te stroke na Slovenskem bodi slav. občinstvu najbolje priporočena za nakupovanje žimnic, salonskih garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetnisko obrt spadajočega dela. — Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene posebno pri balščih in obširnejih naročilih.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modre, sivo in olivno po gold. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki cenj do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov. 12-30

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 11-104 **PRAXMARER „Ai due Mori“** Trst, veliki trg Poštne pošiljatve izvršujejo se neutogoma.

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 19-104
Prodaja in popravila ure.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur poplunoči. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljnij naklonjenosti slavnega občinstva. Ponižni **P. Favero.** 115-104

Petronio & Madalena

(naslednika A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svoje bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

Čista krv

zdravje!
Tajne bolezni, lišaji, spuščaji, bledost, splošna utrujenost, slabost, se izgubijo pri zdravi krvi. Mi jamčimo za gotovi vseh pri uporabljanju naše metode. Pri vprašanjih je priložiti povratno marko. 5-13

„Office Sanitas“, Paris
30. Faubourg Montmartre.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-59 TRST 19-12
Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vreleev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

brizgalnica za trte in rastline

„Syphonia“

prekaša vse do sedaj poznane brizgalnice — ker deluje

SAMOTVORNO,

To dokazuje tisočih pohvalnih pisem.

Slika in popis je zahtevati pri tovarni za gospodarske ter vinorejske stroje.

PH. MAYFARTH & C.

Wien, II., Taborstrasse 76
Katalogi zastoj. Vsprejemajo se zastopniki.

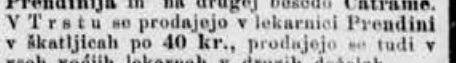
Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar **PRENDINI** v Trstu

Telefon št. 334. 16-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke pripravila me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proizvajajo in prebavljajo ter se prodajajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v družih deželah.

Tiskarna Dolenc v Trstu.